

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه قدسیه شهرستان بهشهر

پایان نامه سطح ۲ (کارشناسی)

عنوان:

نقش خانواده در اعتدال و میانه روی بر تربیت دینی کودکان از دیدگاه اسلام

استاد راهنما:

مطهره السادات موسوی کنتی

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین ابوالفضل اصغری

پژوهشگر:

زینب عموزاد مهدیرجی

بهمن ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه قدسیه شهرستان بهشهر

پایان نامه سطح ۲ (کارشناسی)

عنوان:

نقش خانواده در اعتدال و میانه روی بر تربیت دینی کودکان از دیدگاه اسلام

استاد راهنما:

مطهره السادات موسوی کنتی

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین ابوالفضل اصغری

پژوهشگر:

زینب عموزاد مهدیرجی

بهمن ۱۳۹۲

تحمیدیه

بارالها!

هر کس از تو نوشت واژه کم آورد، فکر کم آورد، دل، ولی تپید و تپید و ادعا کرد و حتی اگر از نفس بیافتد، کم نمی آورد، دل راست می گفت که انسان قله ای دارد بنام تنهایی که در آن به تماشای غروب تمام وابستگی ها می نشیند و سپس حس می کند که تنها تو در کنار او می مانی.

معبودا!

در من احساس عرفانی اسیر است که از اعماق فطرتم سرچشمه گرفت و هرگاه نام تو را بر زبان می آورم، تا چشم هایم می جوشد. پس ای نیک ... که به نیکی شناخته شده ای، اینک من بر سجاده نیازم بوسه می زنم و دست های التماسم را به سویت دراز می کنم و فریاد می زنم که با یاری، توکل، امید و عشق به تو توانستم در مسیری قدم بگذارم که حتی ثانیه هایش هم با رایحه خوش علم و دانش آمیخته شده است.

تقدیم به:

پیشگاه مقدس خاتم پیامبران حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله و سلم). میوه دل پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) بانوی دو گیتی حضرت فاطمه (سلام الله علیها) اسوه صبر و مقاومت و الگوی نمونه زنان عالم، همچنین همسر گرامی شان امام متقیان حضرت علی مرتضی (علیه السلام) و به ائمه معصومین (علیهم السلام).

و تقدیم به:

بهترین همراهان زندگیم، پدر و مادرم آن دو فرشته ای که از خواسته هایشان گذشتند، سختی ها را به جان خریدند و خود را سپر بلای مشکلات و ناملایمات کردند، و فرصت اندیشیدن، زیستن و اعتلا را به من عطا نمودند تا من به جایگاهی که اکنون در آن ایستاده ام برسم، آنان که در رویش نهال دانشم صبوری کردند و روح اندیشیدن را در من بیدار کردند، و پیشکش می نمایم به خواهران و برادران مهربانی که عابران، همیشه کوچه های مهربانی اند، و ضرب آهنگ قدم هایشان بذر آرامش را روی چشم های خسته اما تشنه علم من پاشیدند.

الهی!

هیچگاه تنهایشان مگذار و اجازه بده نامت تا همیشه منتشر شود در چهاردیواری بی هم نفسی شان.

- آنچه کودکان در زمینه رفاقت و دوستی بدان نیازمندند، راهنمایی صحیح آنان در انتخاب دوست و همچنین اندازه گیری حدود رفاقت است. اگر والدین و مربیان بتوانند خطر دوست ناصالح و ضرر تندرستی در رفاقت را به کودکان بفهمانند و با منطقی مستدل و خیرخواهانه آنان را از رفاقت با عناصر تبهکار و افراط در دوستی برحذر دارند توانسته‌اند وظیفه خویش را نسبت به آنها در مورد انتخاب دوست انجام دهند و از این راه موجبات خوشبختی و سعادت شان را فراهم سازند.

ج) توصیه به محققان دیگر :

- پیشنهاد می شود این پژوهش در سطح استان و در تمام دوره های تحصیلی انجام پذیرد.
- توصیه می شود تحقیقی در رابطه با نقش خانواده و اعتقادات دینی کودکان صورت گیرد.
- توصیه می شود تحقیقی در رابطه با روش های تربیتی اسلامی بر روی کودکان کشورهای دیگر انجام شود.
- توصیه می شود تحقیقی در رابطه با نقش خانواده و دیگر متغیرهای موثر در فرزندان مانند وجدان اخلاقی، تعهد اخلاقی، میزان مسئولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی آنان مورد بررسی قرار گیرد.

فهرست منابع

۱. قرآن کریم.
۲. نهج البلاغه.
۳. احدی، حسن، بنی جمالی، شکوه السادات، روانشناسی رشد (مفاهیم بنیادی در روانشناسی کودک)، چاپ پانزدهم، تهران، چاپ پردیس ۵۷، ۱۳۸۴.
۴. آزاد ارمکی، تقی، جامعه شناسی خانواده ایرانی، جلد ۱، چاپ اول، تهران، سمت، بی تا.
۵. اسلاوین، رابرت ای، روانشناسی تربیتی - نظریه و کاربرست، (ترجمه ی یحیی سید محمدی)، چاپ اول، تهران، نشر روان، ۱۳۸۵.
۶. امیر حسینی، خسرو، خانواده خوشبخت - فرزند موفق (روانشناسی تربیت فرزند)، جلد ۱، چاپ ششم، تهران، نشر عارف کامل، ۱۳۹۱.
۷. امینی، ابراهیم، اسلام و تعلیم و تربیت ۲، چاپ سوم، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۷۴.
۸. برادشاو، جان، خانواده روش انقلابی برای خودشناسی، (ترجمه ی مهدی قراچه داغی)، جلد ۱، چاپ اول، تهران، نشر البرز، ۱۳۷۲.
۹. بستان نجفی، حسین، بختیاری، محمد عزیز، شرف الدین، سید حسین، اسلام و جامعه شناسی خانواده، جلد ۱، چاپ پنجم، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۹.
۱۰. حسین پور علویه، محمود، نقش مادران در تربیت فرزندان از دوران جنینی تا بلوغ، چاپ دوم، قم، انتشارات جوان موفق، ۱۳۹۱.
۱۱. داوودی، محمد، تربیت دینی (سیره تربیتی پیامبر (صلی الله و علیه و آله وسلم) و اهل بیت (علیهم السلام)، جلد ۲، چاپ هفتم، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۹.
۱۲. دلشاد تهرانی، مصطفی، سیره ی نبوی (منطق عملی)، جلد ۱، چاپ اول، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۲.

۱۳. رحیمی یگانه، زهرا، خانواده موفق (راهکارهای دستیابی به یک خانواده متعادل)، جلد ۱، چاپ سوم، اصفهان، انتشارات حدیث راه عشق، ۱۳۸۹.
۱۴. زهادت، عبدالمجید، تعلیم و تربیت در نهج البلاغه، چاپ پنجم، قم، مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۷۸.
۱۵. ساروخانی، باقر، جامعه شناسی خانواده، چاپ اول، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۷۰.
۱۶. شرفی، محمدرضا، خانواده متعادل (آنانومی خانواده)، جلد ۱، چاپ سیزدهم، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۸۶.
۱۷. شکوهی یکتا، محسن، تعلیم و تربیت اسلامی (مبانی و روشها) دوره‌ی کاردانی تربیت معلم، بی جا، شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران، بی تا.
۱۸. طباطبایی، سیدجواد، مقدمه‌ای بر جامعه شناسی خانواده، جلد ۱، چاپ اول، تهران، نشر سروش، ۱۳۷۰.
۱۹. عمید، حسن، فرهنگ فارسی، جلد ۱، چاپ اول، تهران، نشر اشجع، ۱۳۸۹.
۲۰. غباری بناب، باقر، راقبیان، رویا، کودک، نوجوان و معنویت، چاپ اول، تهران، نشر یسطرون، ۱۳۸۷.
۲۱. قائمی امیری، علی، خانواده و تربیت کودک، جلد ۱، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دارالتبلیغ اسلامی، بی تا.
۲۲. _____، کودک و خانواده نابسامان، تهران، سازمان انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۷۸.
۲۳. قائمی، علی، نظام حیات خانواده در اسلام، بی جا، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۸۰.
۲۴. کریمی نیا، محمدعلی، الگوهای تربیت اجتماعی، جلد ۱، قم، انتشارات پیام مهدی، ۱۳۷۶.
۲۵. کریمی، رضا، کلیدها و تکنیک‌های طلایی تربیت برتر، چاپ پنجم، قم، انتشارات نسیم حیات، ۱۳۸۹.
۲۶. کلانتری، علی اکبر، اسلام و الگوی مصرف، درآمدی بر مقدار و چگونگی مصرف بر اساس فقه و اخلاق اسلامی، جلد اول، چاپ دوازدهم، قم، مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۹۱.

۲۷. ماسن، پاول هنری و دیگران، رشد و شخصیت کودک، (ترجمه‌ی مهشید یاسایی)، چاپ ششم، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۰.
۲۸. مروجی طبسی، محمد جواد، حقوق فرزندان در مکتب اهل بیت (علیهم السلام)، چاپ هفدهم، قم، مؤسسه بستان کتاب، ۱۳۹۰.
۲۹. مطهری، مرتضی، مسئله‌ی حجاب، جلد ۱، چاپ هشتاد و پنجم، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۸.
۳۰. مظاهری، حسین، تربیت فرزند از نظر اسلام، چاپ سیزدهم، تهران، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۹۰.
۳۱. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، جلد ۱۵، چاپ بیست و ششم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶.
۳۲. هدایت نیا گنجی، فرج الله، خشونت در خانواده (بررسی تحلیلی حوادث خانواده)، چاپ اول، قم، انتشارات وثوق، ۱۳۸۲.
۳۳. احسانی، محمد، "تربیت دینی خانواده"، نشریه معرفت، شماره‌ی ۳۲، ۱۳۷۸.
۳۴. _____، "تعریف خانواده و ابعاد مختلف آن"، نشریه معرفت، شماره ۸۱، ۱۳۸۳.
۳۵. اسلام پور کریمی، عسکری، "اعتدال و میانه روی در اسلام"، مجله شمیم یاس، شماره ۱۴، ۱۳۸۳.
۳۶. بهرامی، عبدالغفور، "نقش خانواده در تربیت دینی فرزندان"، نشریه نسل فردا، شماره ۲۷، ۱۳۹۰.
۳۷. خورسندی، مریم، "خانواده و نقش آن در تربیت دینی فرزندان"، نشریه اندیشه خانواده، شماره ۱۸، ۱۳۹۲.
۳۸. رهبر، الهه، "خانواده و نقش عملکرد آن در تربیت دینی، تضاد شیوه‌های تربیتی خانواده و مدرسه"، مجله پیوند، شماره‌ی ۳۷۷، ۱۳۸۹.
۳۹. ساعدی، مهناز، "نقش خانواده و مدرسه در تقویت رفتارهای مذهبی"، ماهنامه‌ی پرورشی وزارت آموزش و پرورش، شماره‌ی ۲۴۳، ۱۳۸۷.

۴۰. شکریان، مریم، "نقش تربیتی اعتدال در قرآن و نهج البلاغه"، مجله کوثر، شماره ۳۳، ۱۳۸۸.
۴۱. صدر طباطبایی، فاطمه، "تعریف خانواده از منظر قرآن"، ترجمه‌ی سید موسی حسینی، فصلنامه پژوهش‌های قرآنی، شماره ۲۷ و ۲۸، ۱۳۸۰.
۴۲. قائمی امیری، علی، "همت مضاعف - کار مضاعف"، مجله پیوند، شماره‌ی ۳۷۶، ۱۳۸۹.
۴۳. ملکی، حسن، شاملی، عباسعلی، شکرالهی، مهدی، "تربیت عبادی کودکان"، نشریه اسلام و پژوهش‌های تربیتی ۵، شماره ۱، ۱۳۹۰.
۴۴. منصوری، خلیل، "اعتدال و میانه روی در آموزه‌های قرآن"، سایت مرکز فرهنگ و معارف قرآن (دانشنامه موضوعی قرآن)، ۱۳۹۱.
۴۵. نجومی، زهرا سادات، "تربیت دینی کودکان و خانواده"، مجله پیوند، شماره‌ی ۳۸۳-۳۸۱، ۱۳۹۱.
۴۶. تقوی زیروانی، کلثوم، نقش محبت و آثار آن در خانواده از دیدگاه قرآن و روایات، حوزه علمیه خواهران قدسیه بهشهر، پایان نامه سطح ۲، ۱۳۸۹.
۴۷. رضایی، سمیرا، تاثیر مادر در تربیت دینی فرزند، حوزه علمیه خواهران الزهرا (سلام الله علیها)، شهرستان قروه، پایان نامه سطح ۲، ۱۳۹۱.
۴۸. ریاحی، زهرا، عوامل تحکیم بنیان خانواده از منظر اسلام، حوزه علمیه خواهران قدسیه بهشهر، پایان نامه سطح ۲، ۱۳۹۲.
۴۹. نجفی تیرتاشی، عاطفه، خانواده سالم و ناسالم (از دیدگاه قرآن، علوم دینی و روان شناسی)، حوزه علمیه خواهران قدسیه بهشهر، پایان نامه سطح ۲، ۱۳۸۹.

۵۰. www.noormags.com

۵۱. www.maarefguran.org